

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sabbato in albis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

Sabbato in albis

rectione: s; voluit passioni subiectus ee p/ pter nram redemptione. Sequit. Eunt es docete omnes gentes. i. oia genera genti/ um baptizantes eos In noie ptris z filij z spussancti. Ista e g forma baptisimi a chzo instituta: sed familiari spussancti consilio fuit qdam modo mutata in pmitiua ecclia/ qn apli baptizabant in uoie chzi. vt nome chzi qd tunc erat odiosuz publicaret z ma gnificaret p ambitu mundi. Et nota q pri us dicit. Et eunt es docerent: z postea ba/ ptizarent. Et io catholicismus debz hapti/ smu pcedere. Sequit. docentes eos suare omnia qcunq mandauit vobis. Forte di // cetis/ hoc est difficile. Sed attendite. qm charitas omnia sustinet. Rom. viij. Ple/ nitudo legis est dilectio. Aug. Si non va cat omnes paginas sanctas pscrutari tene charitate: vbi pendet oia. Ille g habz z te net qd patz/ z qd latet in codicibz diuis: q charitate tenet in moribz. Ibidem idem. Quanta est charitas: q si desit: frustra ha bent cetera. Si assit habent oia. Est etiaz charitas tantu donu vt non solu defectus nros suppleat: sed etia aliena bona nra fa/ cit. Greg. Ecce alioz bonoz nra sunt ope ra: q si imitari non possum: in alijs ame/ mus: z amantiu sunt qcunq amant in no bis. Tertiu est mysteriu delectabil pro missionis: cu dic. Ecce ego vobiscum sum vsq ad consumatione seculi. Lhyf. q. d. Ne dicatis difficile inuentu esse negociu. Ego sum vobiscu. q leuia facio oia. Non aut cum illis solu sed etia cum omnibz qui post illos credituri sunt vsq ad consuma/ tione seculi. Lhyf. q. d. Magna pmissio z magna nobis securitas. Sic autem dic Lhyf. Rememorat eis psumatione vt n solum pntia inspiciant sed futura bona z si ne sine pmanura. q. d. Tristitia qua susti nebitis: sil cum pnti vita consumabit: sed futuru seculu in consumatione pueniet: bo/ na etia qb potiemini sunt in eternu pman sura. Hec sunt bona q desiderare debem z solliciti laborare p illis. Exeplu Qui/ dam deuotione mor/ cu vita austeru du/ ceret: z sanguinei sui h cognito ad eu re/ darquendu venissent: tale eis dedit rsum cordi z meorie comedandu. Tanta z talia audiu z legi de vita eterna z de bonis re/ gn celestis q no curo qntu mihi costent z

qd expendā p eis. S; heu heu miseri z ce ci mudani tm laborant p vita mo: t li: sed puum p vita eterna. Bern. Sic stulti ex/ timatores de minimis maximā: z de maximis minimā curā gerunt.

Quoniam ar. Aud. zc. z illa oia nos boz rant cauere a recidiuo pcti. z ad h/ leret vigilandū Lex qppe di. Quilibet vop suis negocijs vigilare. ff. d. pac. l. summa. Vigilantibz em iura subueniunt. vt hr extra d psue. Et pre. in glo. Aud. Siq; hiet corā iudice magnā causā z astutu aduersarium Nonne talis olerter vigilaret ne causā pde/ ret. Sic g vigilate qz magnā causā habet/ n q pendet oia: z aduersariū astutu. s. d. v. abolū. Jo sic dicit saluator. Mat. xxv. Vigilate/ qz nescitis die neq; hora.

Sabbato in albis.

Ecce ascendi

Amus zc. Vos est; gen/ electi regale sacerdotiu: ges scra: po/ pul/ adq; sitois vt ptutes annuciet; ei/ q d tenebz vocauit vos i admirabile lumē lu um: Qui aliq; n ppls dei: nūc at ppls dū q aliq; n psecuti misericōiaz nūc at psecuti j. De. ij. Tales sūt q ascēdūt hierlm. In il lis aut; p bis tria sūt tēplāda. Primū ppli chziani comēdatio. Vos est; gen/ elec. zc. Scdm comēdatiois intērio. vt ptutes ei/ annuciet; s. chz. Tertiu ē itēriois rō. q de te. vo. zc. De pmo Apoca. v. Fecisti nos do nro reg. z sacer. z regna. sup terrā. De se do Ps. Annuciate d die in die salu. ei/ annuciate inf geres gliam ei/ S; norate qm hec annuciatio plus ē faciēda opibz q p bīs. De tertio. Eph. v. Erat; aliq; tene bre. nūc aut lux in dno.

Ecce zc.

Primus ar. An chz s sit pm/ resurgē/ tiu: Q. n. qz i euā g. d; q spe chz s cū pdtearet mltos suscitauit Legit etia mar. xxvij. q tpe passiois chz monumēta apia sunt z mltā corpa scōp q dormierāt sur/ rexerunt. Contra Apo. j. Chz s d; p m/ mo genit/ mortuoz. Et. j. Loy. xv. Chz s resur. a mortuis pmitie dormietium. Vbi dic glo. q pmus tpe z dignitate surrexit Rū. Tho. i. ij. p. loquendo d resurrectione

perfecta q̄ est de morte ad vitā penitus im-
mortalē ⁊ gloriosā ch̄ris est p̄m̄ resurgen-
tū. **Rho. vi.** **Christus resurgēs ex mortu-**
is iam nō morit̄. ⁊ ⁊ resurrexiōe imperfe-
ta q̄dam resurrexerint an̄ ip̄m ad vitā
mortalē: ⁊ h̄ ad p̄mōstrandā resurrexiōez
christi. Un̄ legunt aliq̄ suscitari p̄ Helīā ⁊
p̄ Heliū: ⁊ etiā p̄ ip̄m ch̄m. De illis au-
tē de q̄b̄ h̄ **Dat. xxvij. varie loquuntur**
doctores. Nā Hiero. sup **Dat. videt sen-**
tire q̄ resurrexerint / itez n̄ morituri. In ser-
mo de assumptiōe: sub dubio relinq̄t. **Re-**
miq̄? **ho ait. Indubitātē credere debe-**
mus q̄ q̄ resurgente d̄no a mortuis surre-
xerit: illo ascēdente ad celos ⁊ ipsi pa-
riter ascēderūt. Et h̄ sustineri possit q̄ an̄
ch̄m iterū morituri: tū videt maḡ cōso-
num esse pietati dicere q̄ post ch̄m surge-
rerunt nō ampl̄ morituri. Tū q̄ mors
est penā pecc̄: et illi erāt ab oī pecc̄o vltima-
te purgati. Tū q̄ corporib̄ eoz vnite sūt
anie gloriūate. Ex q̄ vn̄ōe fm̄ **Aug. ad**
Dioscor̄ efficiunt corpora ipassibilia ⁊ glo-
riosa. Resurrexiō aut̄ eoz ponit p̄ q̄ndaz
anticipatiōē ante resurrexiōem ch̄i pro
resurrexiōe. **Pro fundamēto. **Vita p̄-**
sens nō est vera vita cum sit mortalitati ⁊
mutabilitati subiecta. **Quid. in. ij. li. de fa-**
ctis. **Pa labunt tacitis q̄ senescimus an-**
nis. Et celer admissis labit̄ annus equis.
Et **Sene. ad **Lu.** Quotidie morimur: q̄**
tidie demit̄ aliq̄ pars vite n̄re. ⁊ tūc q̄q̄ cū
cresem̄? vita n̄ra decreuit. Un̄d̄ patet q̄
resurrexiō ad vitā mortalē non est resur-
rectio simpl̄. Cū ḡ q̄rit̄ **An ch̄is ⁊c. **Dic-**
n̄. vt s̄. Ex q̄cludē q̄ etiā sp̄ualis resur-
rectio sit ad pecc̄m redierit n̄ est resurrexiō
simpl̄: sed inanis. **Cauete ḡ ne de cetero**
p̄ pecc̄m moriamini. Nā est redierit̄ ad pec-
cata morib̄ erit difficilioris curatiōis: sicut
infirmitas corporalis v̄l vult̄ curatum q̄n̄
renouat̄ postmodū difficult̄ curat̄. **Jo. vi.**
d̄ns lāguido curato **Joā. v. Ecce san̄? fa-**
ctus es: iā ampl̄ noli peccare ne deteri-
tibi cōtingat. **Hoc dicit̄ p̄t̄ cuilibet peni-**
tenti. **Itē recidiuans maḡ incidit̄ in dia-**
boli potestātē q̄ an̄ ⁊ for̄ ab eo detinet̄.
Sicut miles q̄ p̄didit̄ cast̄ ⁊ recuperat̄ illō
postmodū eam̄? custodit̄: sic facit̄ diabo-
lus q̄ h̄oīem p̄pniam p̄didit̄ ⁊ recuperat̄ eū
p̄ recidiuū. Et de tali recidiuatiōe dicit̄ po-****

test illud **Lu. xj.** Sunt nouissima hoīs il-
lius peiora porib̄. **Hoc notate ⁊ caute ⁊**
forti anio estote ad pugnadū p̄tra diabo-
lum: q̄ si in tētādō ⁊ repugnādō p̄seuerat̄:
vos etiā in resistēdo p̄seuerate. **Horate: q̄**
dā sunt ita inep̄ti in bello q̄ statim vt au-
diunt vociferantes inimicos ⁊ impetuose
ueniētes: et de suis vident aliq̄s passos:
statim fugiūt: q̄ si remanētes in acie forti-
ter cerraret̄: vincerent hostes. Sp̄ualiter
Sunt aliq̄ formidolosi in cāpo p̄nie et dū
vidēt aliq̄d ḡ diabolū p̄didisse: statim fu-
giunt ⁊ nō aduertūt q̄ h̄uānū est peccare
sed diabolicū est p̄seuerare. **Figura. ij.**
Reg. xj. Cū ioab obsidisset filios amon
in rabath: ipsi filij amon impetū fecerunt
et plures occiderūt. sed ioab p̄seuerās / fi-
naliter obtinuit victoriā ⁊c. vide si vis.
Sp̄ualr: penitens p̄seuerans / finaliter vi-
ctoriā obtinebit. **Jo sicut d̄r. j. **Dach. iij.****
Impetū inimicōz ne timuerit̄: s̄z mem-
res estote quōd salui facti sunt p̄res nostri.
Secūdus ar. In euāgē. q̄d scribit̄ **Jo-**
an. xx. tria sunt cōsiderāda: quoz p̄-
deratio valet ad ascēdē dū hierosolymā
Primū est magdalene deuotio
Secundū est discipuloz affectio.
Tertiū est resurrexiōis declaratio
Primū igit̄ ⁊c. Quia vna sabbati **Da-**
ria mag. v̄it mane cū adhuc tenebre eēt
ad monumētū. Nota oēs alios dies ime-
diatē seq̄ntes hebrei dicebāt vnā vel p̄mā
sabbati: aliāq̄ secundā sabbati: et sic cōse-
quenter. **Beda. Vna sabbati. i. altera die**
sue p̄ma post sabbatū. **Aug. sup Joā.**
Vna sabbati est quā iam diē d̄nicū mos
ch̄rianus appellat. Sp̄ualiter fideles do-
minū querētes debēt mane venire. q̄d est
p̄tra pigros. Debent etiā venire vna sab-
batoz: p̄ q̄d q̄es ⁊ pax cordis siḡtur. q̄d ē
p̄tra discordes. Debēt etiā venire ad mo-
numētū q̄d est ip̄a mens h̄uāna. Sequit̄
Uidit lapidē sublatū a monumēto. **Aug.**
de p̄cor. euāgē. Jam factū erat q̄d solus
****Dat̄h.** cōmemorabat de serremotu ⁊ la-**
pide reuoluto: conterritisq̄ custodib̄. fm̄
****Beda** Reuolutio lapidis mystice siḡt̄ re-**
uelatiōē sacramentoz. Moraliter rede-
at sepius penitens ad mentē q̄res d̄m ⁊
videbit lapidē sublatū. i. difficultatē siue
gratitatem oner̄. Sequit̄. **Lucurrit ḡ et**

Dominica in albis

venit ad simonem petrum et ad alium discipulum quem amabat Iesus: et dixit illis. Tulerunt dominum meum et nescio ubi posuerunt eum. Vide devotionem magdalene: et eam pro viribus imitare quod credo dominum: et de ipso domino cum alijs sepe proferedo. j. Pe. iij. Si quis loquitur quasi sermones dei. **S**ecundum est discipulorum affectio que venerunt statim ad monumentum: et currebant duo simul: et ille alius discipulus precurrebat petro citius: et venit post ad monumentum. Greg. Illi pro ceteris cucurrerunt que pro ceteris amaverunt. Idem. Quis amat ardentem: currit velociter et pervenit citius. **C**onspiciat bene quod currunt ad quod dominum multum ardenter. Curre et tu cum eis. Bern. Alia amans fert votis: trahit desiderijs. Sic dicit Paulus. j. Cor. ix. Sic currite ut concipere habeatis. **T**ertium est resurrectionis declaratio. Cum enim venisset iohannes et se inclinasset: vidit linteamina posita: non tamen introiit: propter Petri reverentiam que expectavit: quod senior et iter apostolorum principalior erat. Cum autem venisset petrus et introisset in monumentum: vidit linteamina posita. i. disposita: et sic. quod supra caput eius: non tamen cum linteaminibus positum: sed separatim involutum in unum locum. Tunc introiit ille alius discipulus et vidit et credidit corpus esse sublatum. Chrysostomus. Considera linteamina posita et sudarium separatim involutum in unum locum: quod erat resurrectionis signum. neque enim si qui furati essent corpus huius rei sollicitudinem habuissent. Nos itaque certi de resurrectione quam cum non alibi quam in monumento cordis nostri Timeamus ne forte in nobis sit aliquid quod ei displiceat et sic a nobis discedat. Sed heu heu multo forte plures sunt qui audet placere mundo quam qui student placere christo. Exeplum in vi. pa. de pelagia meretrice cuius ornatum et curam venandi. scilicet anias diabolo cum videret veronem episcopus Eliopolitans in concilio episcoporum alte suspirans: demisso capite gravissime fleuit: causam reddens: quia unius diei meretricis huius ornatu superavit omnem vite mee industriam placendi deo. Ideo bene dicit Bern. Quid ignavia est frater: ardentem appetunt homines periculosam quam nos vitia: alacrius currunt ad mortem quam nos ad vitam.

Tertius ar. Bud. re. Et hec bene considerata nos hortant cavere a recidi-

uo: quod pro maxime fugiendum est. Nam ut dicitur. Aliquis debet magis velle mori quam peccare. ff. quod metus causa. l. isti quidam. §. penult. Nec mirum: quia peccatum a deo separat et ad penam est: nam obligat. Unde Augustinus. de pe. dist. vij. c. vlt. in fine. Qui peccatum mortis eternam cruciatur. Cavete ne per recidivum similes sitis illi qui se astringit laqueo a quo paliquez liberat et postmodum ad laqueum rediens merito moritur. Regressus enim ad laqueum: est peccati recidivum. Proverb. v. Iniquitates sue capiunt impium: et funibus peccatorum suorum constringitur.

Dñica in albis **S**ermo

Ecce ascendimus

Emus re. Quasi modo genti infantem rationabiles sine dolo lac concupiscite. j. Pe. ij. Si tales estis hierosolymam ascendetis. Ubi iuxta verba proposita tria sunt notanda. Primum simplex innocentia: quia esse debemus quasi modo geniti infantes. Unde etiam ad hoc nos hortat devotio huius officii: quia dicitur dominica in albis, quia debemus esse in albis et mundis conscientijs. Quondam quippe baptizati in pascha hac die in ecclesia conveniebant in albis vestimentis: que designant mundiciam mentis. Secundum est innocens prudentia: quia rationabiles. i. prudentes sine dolo et sine mala astucia. Ideo dicit dominus Barth. r. Estote prudentes sicut serpentes: et simplices sicut columbe. Tertium prudens concupiscentia. Ideo subdit: lac. i. doctrinam vobis concupiscentia sapientie producat ad regnum perpetuum.

Ecce ascendimus re.

Primus articulus. Quia in evangelio hodierniter salutat discipulos salutacione pacis: et hierosolyma interpretatur pacifica: ideo ratione evangelij que thematis pro maxime tangemus questionem de pace. Primo An pax sit effectus charitatis? Non. Pax invenitur in aliquibus que non sunt in charitate: puta in gentilibus. Contra. Ps. Pax multa diligentibus legem tuam. Respondet Tho. in ij. q. cxix. Duplex est unio de ratione pacis. Una secundum ordinacionem priorum appetituum eiusdem hominis in unum. Alia pro sua